

NEPŘÍMÉ OTÁZKY

29. LEKCE

CO TO JE?

- Jsou to tázací věty závislé na řídicím přísudku, tj. jedná se o situaci, kdy je přímá otázka (např. "Kdo rozlil to pivo?") připojena k nějaké uvozující větě, např: "Ptal se, kdo rozlil to pivo."
- Z logiky věci se nepřímé otázky vyskytují jen po určitých typech sloves:
 - slovesa s významem "ptát se": interrogare, quaerere
 - slovesa ústního a písemného projevu, smyslového vnímání a intelektuální činnosti (např scire - vědět, animadvertere - všimnout si, intelligere - chápat, videre - vidět atd.)
 - slovesa s významem "nevědět" či "pochybovat": nescire, dubitare
- Uvozovací výrazy nepřímých otázek se nijak neliší od otázek přímých:
 - **pro otázky doplňovací:** tázací a zájmenná přístlovce (quis -kdo, quid - co, ubi - kde, quando - kdy...)
 - **pro otázky zjišťovací:**
 - num - zda, jestli - *nenaznačuje, zda bude odpověď kladná či záporná*
 - -ne (*připojuje se za první slovo otázky*) - **zda, jestli**
 - **pro otázky rozlučovací** (všechny výrazy vyjadřují zda....nebo)
 - utrum....an
 - -ne....an
 - ...an
- VE VŠECH NEPŘÍMÝCH OTÁZKÁCH SE POVINNĚ POUŽÍVÁ KONJUNKTIV DLE KONJUNKTIVNÍ SOUSLEDNOSTI ČASOVÉ

KONJUNKTIVNÍ SOUSLEDNOST ČASOVÁ

- Pro volbu konjunktivu ve větě vedlejší je zcela zásadní čas slovesa ve větě hlavní:
 - čas hlavní: **prézens, futurum I a II, imperativ**
 - časy vedlejší: **všechny minulé časy**
- Vzhledem k času věty hlavní pak souslednost časová vyjadřuje buď **předčasnost, současnost nebo následnost.**

věta hlavní	věta vedlejší - současnost	věta vedlejší - předčasnost	věta vedlejší - následnost
čas hlavní	konjunktiv prézentu Interrogat, quis absit. Ptá se, kdo chybí.	konjunktiv perfekta Interrogat, quis afuerit. Ptá se, kdo chyběl.	tvár na -urus sim Interrogat, quis afuturus sit. Ptá se, kdo bude chybět.
čas vedlejší	konjunktiv imperfekta Interrogabat, quis abesset. Ptal se, kdo chybí.	konj. plusquamperfekta Interrogavit, quis afuisset. Zeptal se, kdo (předtím) chyběl.	tvár na -urus essem Interrogavit, quis afuturus esset. Zeptal se, kdo bude chybět.